

УХВАЛЕНО
Протокол Вченої ради
19 травня 2021 р. № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ в.о. ректора
20 травня 2021 р. № 330

Положення про наукові школи Полтавського державного медичного університету

До найгостріших проблем університету в даний час відноситься відсутність притоки талановитих молодих науково-педагогічних кадрів і старіння основного науково-педагогічного персоналу. Ця обставина пов'язана з складним перехідним періодом становлення соціально-економічних відносин в сучасній Україні.

Одним з шляхів вирішення даної проблеми є підтримка наукових шкіл, які завоювали популярність високим рівнем досліджень і науково-технічних розробок, характеризуються спадкоємністю поколінь і стійкістю традицій в ході підготовки науково-педагогічних кадрів.

У завдання такої наукової школи, крім безпосередньої підготовки висококваліфікованих кадрів, повинне входити створення творчого середовища, в якому могли б виховуватися і рости найбільш обдаровані студенти, аспіранти, викладачі-дослідники – здобувачі кандидатських і докторських вчених ступенів.

1. Основні поняття і вимоги до наукової школи

Наукова школа (НШ) – це колектив, що складається з провідного професора і його учнів різного рівня (наприклад, здобувачі кандидатських і докторських вчених ступенів). Колектив НШ протягом тривалого часу виконує фундаментальні і прикладні дослідження на високому науковому рівні у певних наукових напрямках, має вагомі наукові досягнення і дотримується єдиної системи концептуальних поглядів. НШ очолює професор, чий науковий рівень підтверджується його визнаними досягненнями і який регулярно готує науково-педагогічні кадри вищої кваліфікації.

До основних характеристик наукових шкіл відносяться:

1.1. Наукова школа – це дослідницький колектив, що знаходиться усередині наукового співтовариства і є відносно автономною групою учених, що характеризується своїм стилем міжособових відносин, нормами і стандартами наукового дослідження, самобутнім стилем спілкування.

1.2. Головна функція наукової школи – дослідницька, проте необхідною умовою її існування і розвитку є функція «навчання творчості», що реалізується керівником школи і старшими досвідченими співробітниками.

1.3. Дослідницька програма – необхідна умова існування наукової школи і її системоутворюючий чинник. Дослідницька програма характеризується новизною і унікальністю безвідносно до масштабу її завдань (будь то створення нової теорії або розробка певного методичного прийому).

1.4. Розвиток наукової школи можливий лише у тому випадку, коли дослідницька програма має продуктивність, тобто якщо в ній містяться можливості її подальшого розгортання у міру освоєння предмету дослідження.

1.5. Теоретико-методологічні положення, складові основи дослідницької програми, розділяються всіма членами школи і визначають єдиний методологічний склад мислення.

1.6. Як реалізація науково-освітньої і педагогічної функцій, так і здійснення можливості неформального спілкування, що є умовою продуктивної роботи наукової школи, передбачається побудова її організації за таким способом, який допускає прямі контакти між всіма членами наукового колективу.

1.7. Певна система міжособових відносин і стиль спілкування, розподіл дослідницької роботи між співробітниками, що необхідні для продуктивної реалізації дослідницької програми, визначаються науковими здібностями керівника школи, як наукового лідера і організатора колективного дослідницького процесу.

1.8. Окрім чисто дослідницьких і педагогічних завдань, перед кожним співробітником і школою в цілому стоїть завдання представлення свого підходу до зовнішнього наукового співтовариства, пов'язане з обґрунтуванням його

продуктивності і захистом від критики.

1.9. Народження наукової школи – дослідницького колективу визначається моментом формування групи учених, що реалізують дослідницьку програму. Колективи, що отримали статус провідних НШ, повинні щорічно підтверджувати його результатами своєї науково-освітньої діяльності, а також виконанням планів і зобов'язань.

2. Основні ознаки наукової школи

2.1. Створення напрямку в науці, техніці, освіті. Сюди відносяться відкриття нових явищ і і закономірностей, розробка нових підходів до вивчення природи і нових напрямів в прикладній і науці і техніці, особливо, в технологіях систем зв'язку і обробки інформації, а також створення і ефективної системи передачі знань учням.

2.2. Підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. Під керівництвом професора, що очолює НШ, повинні бути вирошені доктори і кандидати наук, а також висококласні фахівці, що зарекомендували себе на керівних постах і в промислових галузях.

2.3. Визнання професора, що очолює НШ. Передбачається, що професор, який очолює НШ, є відомим ученим і педагогом. Про це можуть свідчити державні і міжнародні премії, почесні звання, медалі і відзнаки за науково-педагогічну діяльність, запрошення для читання лекцій і наукової роботи в зарубіжні університети, індекс цитування та ін.

2.4. Публікації в центральних українських і міжнародних виданнях. Монографії, підручники, огляди, наукові статті. Примітка: Особлива увага приділяється активності роботи наукової школи за останні 5 років.

2.5. Передача знань (педагогічна робота). Розробка нових курсів лекцій, читання лекцій в даний час, робота з аспірантами, здобувачами кандидатських і докторських наукових ступенів в даний час, науково-освітня робота в інших університетах, зокрема зарубіжних.

2.6. Організація міжнародної співпраці в області науки і освіти. Керівництво міжнародними науково-освітніми проектами, договори про співпрацю Університету із зарубіжними університетами, організація

міжнародних конференцій і семінарів та ін.

3. Порядок затвердження НШ

Провідні наукові школи Університету визначаються на основі конкурсу, результати якого розглядаються щорічно в лютому місяці на засіданні Вченої ради Полтавського державного медичного університету.

Конкурс проводиться в рамках підтримки провідних НШ Університету, що передбачає розвиток наукових досліджень і підготовки на базі цих досліджень науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації для Університету.

За наслідками конкурсу НШ формується Перелік провідних НШ Університету. Формування Переліку здійснюється комісією Вченої ради Університету із залученням провідних учених і педагогів університету.

Для визначення переможців конкурсу використовуються критерії конкурсного відбору, що враховують завдання розвитку наукових досліджень і підготовки кадрів вищої кваліфікації в Університеті засновані на принципах підтримки провідних наукових шкіл.

Колективи, що отримали статус провідних НШ, повинні щорічно підтверджувати його результатами своєї науково-освітньої діяльності, а також виконанням планів і зобов'язань.

4. Умови конкурсу на включення в перелік провідних НШ Університету

4.1. До участі у конкурсі на призначення статусу професора, що очолює провідну НШ, допускаються учені Університету, що мають звання професора, ступінь доктора наук і є штатними співробітниками Університету.

4.2. Склад НШ формується професором, що очолює її.

4.3. До складу НШ крім професора, що очолює її, входять аспіранти, викладачі і дослідники – здобувачі кандидатських і докторських вчених ступенів.

4.4. Умови конкурсу і подачі конкурсних документів оприлюднюються на сайті університету.

4.5. Подання на конкурс підтримується рішенням, прийнятим на засіданні відповідної кафедри чи підрозділу.

4.6. Термін розгляду документів на конкурс - щорічно до 31 січня.

4.7. Результати конкурсу оголошуються на засіданні Вченої ради Університету в лютому місяці. Для участі в конкурсі необхідно подати Заяву на ім'я Ректора, заповнену Анкету в роздрукованому вигляді в 2 екземплярах, а також документи, що підтверджують заявлені в Анкеті положення, (на розсуд претендента) або їх копії не пізніше 31 січня секретареві Вченої ради Університету.

**Проректор з наукової роботи,
професор**

І.П. Кайдашев